

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 07-16-1-820-3/22
Sarajevo, 14.06.2022. godine

Povjerenstvo za financije i proračun
Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH
Trg BiH 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 16-06-2022

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
07/3-16-10		955	122

Predmet: Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Poštovani,

Sukladno članku 16. i 17. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), u prilogu akta dostavljamo Vam Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“ na razmatranje i dalje postupanje.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

Broj: 07-16-1-820-2/22
Sarajevo, 14.06.2022. godine

Povjerenstvo za financije i proračun
Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
Trg BiH 1
71000 Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:			
Organizaciona jedinica	Klasifikacija	Datum prijema	Broj priloga
07/4	16-10	14-06-2022	955/22

Predmet: Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

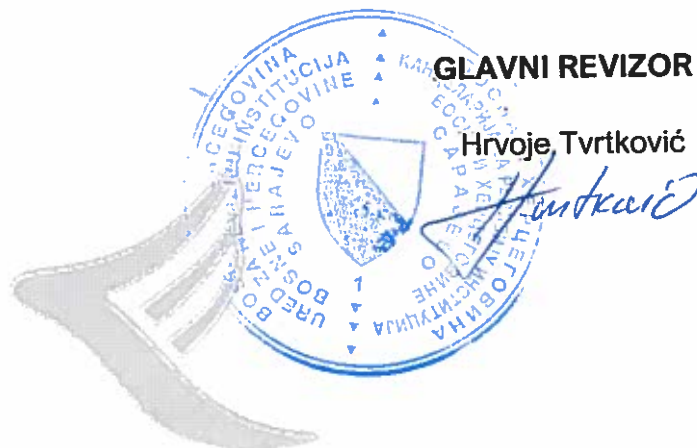
Poštovani,

Sukladno članku 16. i 17. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj 12/06), u pritvku akta dostavljamo Vam Izvješće - Praćenje realizacije preporuka revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“ na razmatranje i dalje postupanje.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a.

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

**PRAĆENJE REALIZACIJE PREPORUKA REVIZIJE UČINKA
„UPRAVLJANJE CARINSKIM TERMINALIMA“**

Broj: 07-16-1-820/22

Sarajevo, juni 2022. godine

Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine proveo je praćenje aktivnosti institucija Bosne i Hercegovine na realizaciji preporuka revizije učinka za izvještaj revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“ koji je objavljen u decembru 2015. godine. Praćenje je provedeno u skladu sa INTOSAI okvirom profesionalnih objava (IFPP), Principima revizije učinka, Vodičem za reviziju učinka i Vodičem za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka vrhovnih revizionih institucija u BiH.

Osnovni cilj ovog izvještaja je da se mjerodavnim institucijama i javnosti prezentuju aktivnosti odgovornih institucija na realizaciji preporuka revizije učinka koje su date s ciljem da se unaprijede područja koja su bila predmetom revizije i sačuvaju budžetska sredstva. Rezultati praćenja ukazuju na to da je uočen određeni napredak u ovoj oblasti u odnosu na period kada je rađena revizija. Po svim datim preporukama Uprava za indirektno oporezivanje je preduzimala aktivnosti: 67% preporuka je djelimično realizovano, dok su za 33% preporuka preduzete početne aktivnosti.

Uprava za indirektno oporezivanje preduzimala je korektivne radnje koje su rezultovale unapređenjem u oblasti upravljanja carinskim terminalima. Provedbeni akti koji se tiču upravljanja carinskim terminalima su doneseni i unaprijeđeni. Ipak, unapređenjem akata nisu se utvrdili dovoljno jasni, precizni i mjerljivi kriteriji za uspostavu carinskih terminala (obim, struktura, tokovi kretanja roba u putničkom i robnom saobraćaju te drugi privredni interesi). Nisu rađene ni cost-benefit analize opravdanosti samostalnog upravljanja ili davanja trećim licima na upravljanje carinskih terminala, posebno kod terminala sa većim obimom prometa, a samim tim i prihoda. Novom Odlukom o carinskom terminalu preciznije je definisan pojam carinskih terminala kao i ko može biti držalac carinskog terminala. Kao novina, propisana je bankarska garancija kao pokriće za eventualno neizmirene obaveze po osnovu prihoda od terminala. Time je minimizirana mogućnost da držaoci terminala imaju dugove po ovom osnovu, kao u ranijem periodu, te je došlo do stagnacije nenaplaćenih potraživanja. Doneseni su i akti kojim se unapređuje naplata i kontrola u ovoj oblasti. Provedene kontrole i dalje ukazuju na to da postoje terminali koji ne ispunjavaju ugovorene uslove. UIO treba nastaviti sa aktivnostima unapređenja u ovoj oblasti.

Izvještaj je, u skladu sa članom 16. i članom 17. Zakona o reviziji, dostavljen Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrković

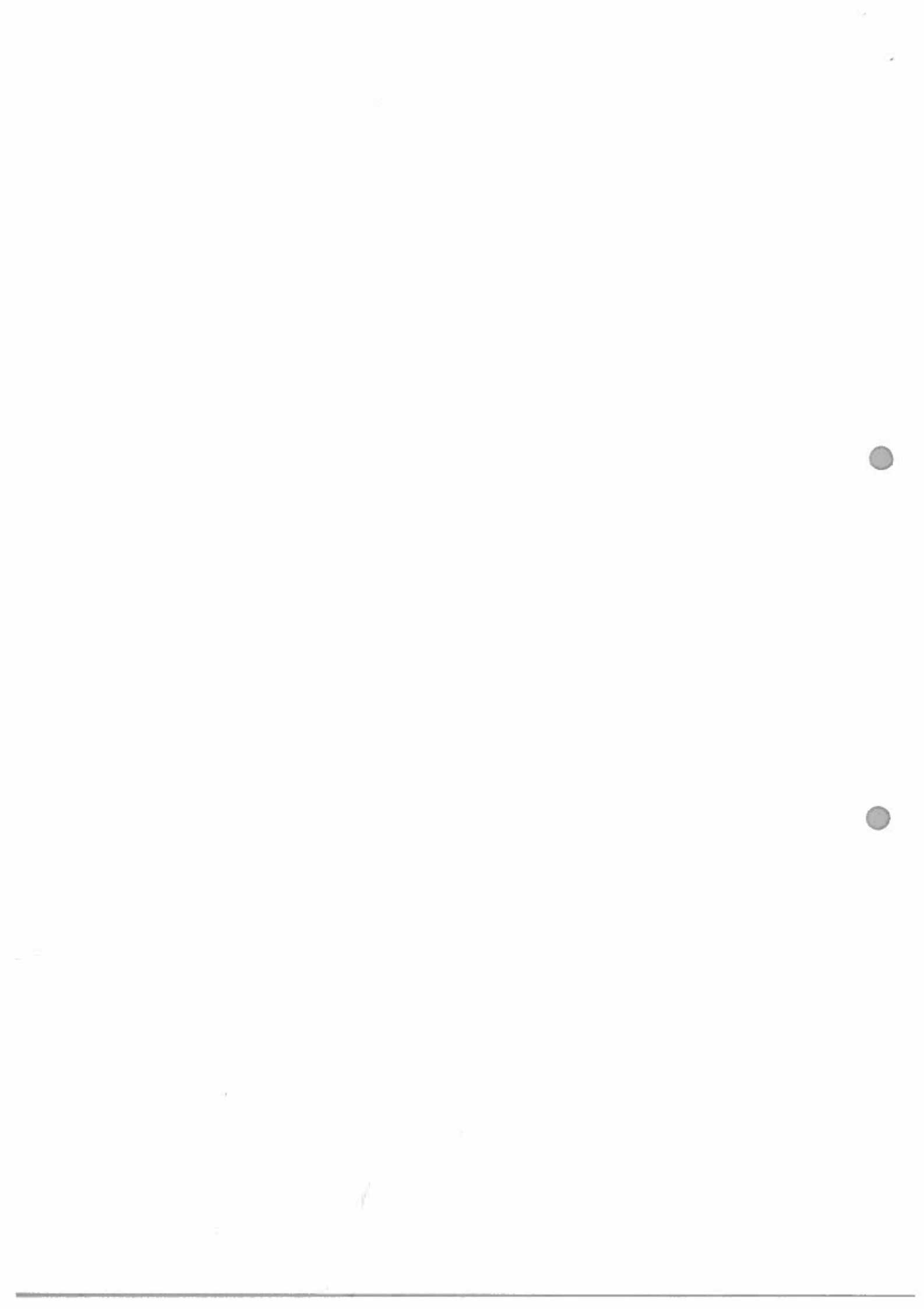
ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA

Jasmin Pilica

ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA

Ranko Krsman

Sadržaj

Korištene skraćenice	6
Izvršni rezime.....	7
1. UVOD.....	9
1.1. Cilj i svrha praćenja.....	9
1.2. Predmet i obim praćenja.....	9
1.3. Izvori i metode praćenja.....	10
1.3.1. Osnovni podaci o izvještaju koji je predmet praćenja	11
2. POSTUPANJE NADLEŽNIH INSTITUCIJA PO IZVJEŠTAJU.....	12
2.1. Parlamentarna skupština.....	12
3. PREDUZETE AKTIVNOSTI INSTITUCIJA NA REALIZACIJI PREPORUKA PO IZVJEŠTAJU.....	13
3.1. Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti institucije na realizaciji preporuka...	13
3.2. Trenutno stanje u revidiranoj oblasti.....	18
PRILOZI.....	23

Korištene skraćenice

Skraćenice	Puni naziv
Ured za reviziju	Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine
Vijeće ministara	Vijeće ministara Bosne i Hercegovine
Parlamentarna skupština	Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Dom naroda	Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
Predstavnički dom	Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
Predsjedništvo	Predsjedništvo Bosne i Hercegovine
UO UIO	Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje
UIO	Uprava za indirektno oporezivanje
GP	Granični prijelaz
CI	Carinska ispostava
CR	Carinski referat
CT	Carinski terminal

Izvršni rezime

Ured za reviziju institucija BiH (Ured za reviziju) je proveo studiju praćenja realizacije preporuka iz izvještaja revizije učinka: „Upravljanje carinskim terminalima“¹ s ciljem procjene njihove implementacije i stanja u revidiranom području. Izvještaj je objavljen u decembru 2015. godine.

Tabela u nastavku daje pregled realizacije preporuka ove revizije učinka.

Tabela 1: Pregled realizacije preporuka revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“

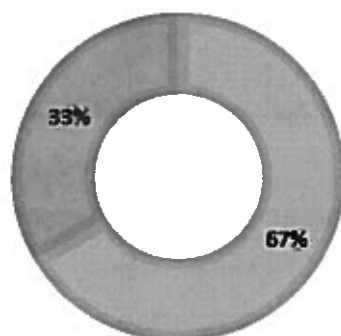
Stepen realizacije	Broj preporuka	Procenat preporuka realizacije
● Realizovano	0	0%
● Djelimično	4	67%
● Početne aktivnosti	2	33%
● Nisu preduzimane aktivnosti	0	0%
Ukupno	6	100%

Izvor: Ured za reviziju

Grafikon 1: Pregled realizacije preporuka revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“

BROJ PREPORUKA

■ Realizovano ■ Djelimično ■ Početne aktivnosti ■ Nisu preduzimane aktivnosti

Izvor: Ured za reviziju

Kao što je to i vidljivo iz prethodne tabele i grafikona, kod svih datih preporuka Uprava za indirektno oporezivanje (UIO) je preduzimala aktivnosti na realizaciji preporuka, odnosno korektivne radnje na otklanjanju uočenih nepravilnosti.

¹ Cilj predmetne revizije je bio da doprinese efikasnijem upravljanju carinskim terminalima u Bosni i Hercegovini

Iako se za veći dio datih preporuka moglo konstatovati da je većina aktivnosti i preduzeta, ipak formalno donošenje akata čija namjera je da unaprijede postojeću oblast nije u potpunosti promijenilo stanje u revidiranoj oblasti koje i dalje zahtijeva poboljšanja.

Donošenjem novih akata, kojima se reguliše oblast upravljanja carinskim terminalima (CT), UIO jeste unaprijedio pojedine segmente ovog procesa, kao što je osiguranje od dugovanja po ovom osnovu, preciznije je uredio uslove koje moraju ispunjavati terminali, ali ipak se nisu utvrdili jasni, precizni i mjerljivi kriteriji za uspostavu CT-a. Nije se definisalo kada i gdje se uspostavlja CT, uvažavajući obim, strukturu i tokove kretanja roba u putničkom i robnom saobraćaju sa inostranstvom te druge privredne interese, kao i sve druge institucionalne i međuinstitucionalne faktore. Uspostava CT-a vezuje se za uspostavu carinskih ispostava (CI), koja je definisana gotovo prije 20 godina. Iako u UIO-u ističu brojne probleme kada je u pitanju održavanje terminala u njihovom vlasništvu, kao što je nedostatak osoblja i sredstava za održavanje terminala, činjenicu da prihodi od terminala nisu ciljani prihodi², UIO nije vršio cost-benefit analize kojim bi potvrdio opravdanost uspostave određenih terminala. To se također odnosi i na analize omjera raspodjele prihoda između UIO-a i držaoca terminala, opravdanost upravljanja terminalima od strane trećih lica kao i davanje terminala, čija infrastruktura je u vlasništvu UIO-a, na upravljanje trećim licima. Ovo je posebno važno za terminale koji ostvaruju značajan promet, a samim tim i prihod po ovoj osnovi. Navedeni segmenti predstavljaju polja koja i dalje zahtijevaju unapređenja kako bi se ispunio cilj prvobitne studije, a to je efikasnije upravljanje CT-ovima.

---

² Njihova namjena nije isključivo vezana za unapređenje oblasti upravljanja carinskim terminalima

1. UVOD

U uvodnom dijelu ovog izvještaja obrazložen je opći cilj i svrha praćenja realizacije preporuka revizije učinka, predmet, obim, izvor i metode praćenja, te osnovne informacije o izvještaju koji se prati.

1.1. Cilj i svrha praćenja

Zadatak revizije učinka je izvještavanje o efikasnosti, efektivnosti i ekonomičnosti programa ili aktivnosti, a pravovremena realizacija preporuka i unapređenje rada je zadatak revidiranih institucija.

Praćenje realizacije preporuka iz izvještaja o provedenim revizijama učinka predstavlja finalnu fazu revizije učinka koja slijedi nakon ciklusa planiranja i izvršenja revizija učinka. Praćenje je neophodan element u reviziji učinka jer potiče na odgovornost institucija kojima su upućene preporuke i osigurava povratne informacije o efektima provedenih revizija.

Praćenje izvještaja revizije učinka i analiza aktivnosti nadležnih institucija nakon objave izvještaja predviđeno je i dokumentima Ureda za reviziju: Principi revizije učinka, Vodič za reviziju učinka i Vodič za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka.³

Preporuke date u izvještajima revizije učinka se trebaju pratiti kako bi se ustanovilo koje mjere su nadležne institucije preduzele po datim preporukama, koje preporuke su realizovane i koji efekti su ostvareni. Vrijeme, predmet i obim praćenja realizacije preporuka su odluka vrhovnih revizionih institucija.⁴

Praćenje postupanja institucija BiH po datim preporukama revizije učinka je aktivnost koja je provedena s ciljem osiguravanja efektivnosti revizionih izvještaja, pravovremene i efikasne realizacije preporuka i pružanja povratne informacije za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast o realizaciji datih preporuka.

Od uspostave funkcije revizije učinka, zaključno sa 31.12.2021. godine objavljeno je ukupno 55 izvještaja revizije učinka, od čega osam izvještaja o praćenju realizacije preporuka iz objavljenih izvještaja revizije učinka.

Izvještaji o praćenju realizacije preporuka se razmatraju i usvajaju na sjednicama Parlamentarne skupštine BiH (Parlamentarna skupština).

1.2. Predmet i obim praćenja

Ured za reviziju je nastavio sa aktivnostima praćenja izvještaja revizije učinka. Ovoga puta predmet praćenja je izvještaj revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“, koji je objavljen 08.12.2015. godine. Praćenjem je obuhvaćen period od objave izvještaja do maja 2022. godine.

Ured za reviziju je analizirao stanje iz područja koja su revidirana i utvrđivao je sljedeće:

³ Odlukom Koordinacionog odbora broj: 12-50-1-19-2/09 usvojeni su Principi revizije učinka; Odlukom Koordinacionog odbora broj: 06-50-1-4/13 usvojen je Vodič za reviziju učinka; Odlukom Koordinacionog odbora broj: 06-50-1-5/13 usvojen je Vodič za osiguranje kvaliteta u reviziji učinka.

⁴ Smjernica revizije učinka GUID 3920

- Koje aktivnosti su preduzimale nadležne institucije (Parlamentarna skupština i Vijeće ministara) nakon objavljivanja izvještaja revizije učinka?
- Da li su i u kojoj mjeri institucije preduzimale aktivnosti na realizovanju preporuka revizije učinka i zaključaka nadležnih institucija?
- Imajući u vidu ciljeve revizije, koje su se promjene stanja u revidiranim oblastima desile u odnosu na stanje utvrđeno u objavljenom izvještaju?

Revizija je analizirala preduzete aktivnosti bez utvrđivanja razloga za preduzimanje istih, tj. nije ispitivano da li su iste posljedica datih preporuka revizije ili su posljedica drugih okolnosti.

1.3. Izvori i metode praćenja

S ciljem prikupljanja podataka o realizaciji preporuka i zaključaka nadležnih institucija, Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje (UO UIO) i UIO-u je dostavljeno cirkularno pismo. U pismu su navedene date preporuke iz izvještaja i zaključci nadležnih institucija. Od njih je traženo da u pisanoj formi predstave aktivnosti koje su preduzimali, kao i dokaze kojima se to potkrepljuje.

Potrebne informacije su prikupljene i na osnovu analize zapisnika (zaključaka) sa sjednica Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH (Predstavničkog doma), Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH (Doma naroda) i Vijeća ministara BiH (Vijeće ministara). Informacije su prikupljane i na osnovu analize zakonskih i podzakonskih akata, izvještaja, informacija. Također su informacije prikupljane i iz izvještaja o provedenim kontrolama, iz ugovora sa držaocima terminala, zapisnika i informacija o uslovima koje trebaju ispunjavati CT-ovi, zapisnika sa sjednica UO UIO-a, posjetama CT-ovima iz uzorka (Gradiška, Brod, Sarajevo, Sokolac, Gorica), zatim medijskih natpisa, objava u Službenom glasniku BiH, izvještaja finansijske revizije i sastanaka sa subjektima revizije.

U izabranom metodološkom pristupu, teret dokazivanja preduzetih aktivnosti na osnovu preporuka je na instituciji kojoj su preporuke bile upućene. Na osnovu odgovora institucija na upit Ureda za reviziju o preduzetim aktivnostima na realizaciji preporuka i dostavljenih dokaza, kao i direktnom opservacijom na terenu, razgovorima sa subjektima revizije te analizom dokumentacije, vršena je procjena stepena preduzetih aktivnosti. Za navode institucije o preduzetim aktivnostima dodatno su traženi dokazi. Smatrali smo da aktivnosti koje nisu spomenute u odgovoru institucije, niti su za njih dostavljeni dokazi, a koje je podrazumijevala data preporuka ili zaključak nadležnih institucija, u konkretnom izvještaju, nisu ni preduzimate.

Utvrđene su četiri moguće kategorije realizacije preporuka:

- Prva – **realizovano** - institucije su okončale aktivnosti navedene u preporuci, odnosno preporučene kontinuirane aktivnosti se redovno provode – stanje u revidiranom području je značajno popravljeno;
- Druga – **djelimično** – u institucijama je u toku realizacija preporuka, odnosno izvjesna je realizacija aktivnosti koje vode realizaciji preporuke – postignut je napredak u revidiranom području;
- Treća – **početne aktivnosti** – institucije su planirale ili stvaraju preduslove za realizaciju aktivnosti koje vode realizaciji preporuke – nije bilo napretka u revidiranoj oblasti;
- Četvrta – **nisu preduzete aktivnosti** – nisu konstatovane aktivnosti na realizaciji preporuka ili nisu dostavljene informacije o preduzetim aktivnostima – nije bilo napretka u revidiranom području.

Također, u procesu procjene realizacije preporuka, konsultovane su kolege iz revizorskog tima koje su vršile predmetnu reviziju, te je za ocjenu stanja prikupljena dokumentacija koja je dodatno poslužila za ocjenu realizacije preporuka kao i posjete na terenu.

Radi dodatne provjere dokaza, analizirani su planovi rada UIO-a od provođenja prvobitne revizije do 2021. godine. Analizirani su svi doneseni provedbeni akti UIO-a koji se tiču upravljanja CT-om, zapisnici sa sjednica UO UIO-a, pregled neplaćenih potraživanja koje UIO ima po ovom osnovu i izvještaji UIO-a o provedenim kontrolama, kao i objavljeni javni pozivi za dodjelu CT-ova. Predmet analize bio je i odabrani uzorak CT-ova, i to ugovori sa držaocima CT-ova za Brod, Goricu, Sokolac i Sarajevo, zapisnici o kontroli ispunjenosti uslova iz ugovora za ove CT-ove kao i mjesečna evidencija o naplati naknade za korištenje CT-ova, kao i informacija o ispunjenosti uslova za CT Gradiška koji je u vlasništvu i pod upravljanjem UIO-a.

Za procjenu stanja u oblasti konsultovani su i izvještaji finansijske revizije i godišnji izvještaji revizije o izvršenju budžeta. Informacije su crpljene i iz polustrukturiranog intervjua s osobljem UIO-a i posjetom odabranom uzorku CT-a.

1.3.1. Osnovni podaci o izvještaju koji je predmet praćenja

Izvještaj je dostavljen revidiranim institucijama, Parlamentarnoj skupštini, Vijeću ministara i Predsjedništvu BiH (Predsjedništvo).

Izvještaj je objavljen na internetskoj stranici Ureda za reviziju i praćen je saopćenjem za medije. U narednoj tabeli prezentovani su podaci o preporukama iz izvještaja koji je predmet tekućeg praćenja.

Tabela 2: Pregled broja datih preporuka u izvještaju revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“

Naziv izvještaja	Ukupan broj preporuka	Ukupan broj preporuka instituciji	Ukupan broj preporuka Vijeću ministara
Upravljanje CT-ovima	6	6	0

Izvor: Ured za reviziju

2. POSTUPANJE NADLEŽNIH INSTITUCIJA PO IZVJEŠTAJU

U ovom poglavlju predstavljene su aktivnosti, po izvještaju revizije učinka, Parlamentarne skupštine kao nadležne institucije.

2.1. Parlamentarna skupština

Predstavnički dom i Dom naroda su razmatrali i usvojili izvještaj revizije učinka koji je predmet tekućeg praćenja. Prilikom usvajanja izvještaja, Parlamentarna skupština je usvojila i zaključke u kojima se traže povratne informacije o realizaciji preporuka revizije od nadležnih institucija. Navedenim se vrši dodatan pritisak na odgovorne institucije BiH da realizuju date preporuke revizije. UIO je postupio po zaključku Parlamentarne skupštine te dostavio informacije o planiranim i preduzetim aktivnostima na provođenju preporuka iz izvještaja domovima Parlamentarne skupštine i Uredu za reviziju.

Usvajanjem izvještaja revizije učinka utvrđena je obaveza odgovornih institucija da realizuju preporuke iz izvještaja revizije učinka.

Slika 1. Razmatranje izvještaja revizije učinka „Upravljanje carinskim terminalima“ na sjednicama Parlamentarne skupštine

<p>24. sjednica Predstavničkog doma od 03.02.2016. godine</p>	<p>14. sjednica Doma naroda od 09.02.2016. godine.</p>
<p>•Zaključak:</p> <p>1. Predstavnički dom traži od Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje i Uprave za indirektno oporezivanje, da u roku od šest mjeseci izvijeste Komisiju za finansije i budžet Predstavničkog doma o planiranim i preduzetim aktivnostima u provođenju preporuka izvještaja, te da o preduzetim aktivnostima izvijeste i Ured za reviziju Institucija BiH.</p>	<p>•Zaključak</p> <p>•1. Dom naroda traži od Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje i Uprave za indirektno oporezivanje da u roku od šest mjeseci izvijeste Komisiju za finansije i budžet Doma naroda o planiranim i preduzetim aktivnostima na realizovanju preporuka iz izvještaja te da o preduzetim aktivnostima obavijeste i Ured za reviziju Institucija BiH.</p>

Izvor: Ured za reviziju na osnovu zapisnika sa sjednica domova Parlamentarne skupštine

3. PREDUZETE AKTIVNOSTI INSTITUCIJA NA REALIZACIJI PREPORUKA PO IZVJEŠTAJU

3.1. Ocjena realizacije preporuka – aktivnosti institucije na realizaciji preporuka

Preporuke UO UIO-u:

Preporuka 1.

Preduzeti potrebne aktivnosti i mjere iz svoje nadležnosti za unapređenjem upravljanja carinskim terminalima.	
--	--

STEPEN REALIZACIJE:	DJELIMIČNO
----------------------------	-------------------

UO UIO-a je preduzimao korektivne aktivnosti u skladu sa datom preporukom. Donesena je nova Odluka o carinskom terminalu, koja je značajno otklonila ranije utvrđene nedostatke i slabosti, međutim, upravljanje CT-ovima još uvijek nije definisano kao poslovni proces, sa svim aktivnostima, nosiocima i odgovornostima, odnosno proces upravljanja CT-ovima nije integralno mapiran u mapi procesa UIO-a.

Novom Odlukom o carinskom terminalu (Sl. glasnik BiH, br. 11/16 i 40/20), se propisuje pojam CT i osnovni uslovi koje mora ispunjavati, visina naknade za korištenje CT-ova i načina raspodjele prihoda ostvarenih po osnovu te naknade, te druga pitanja u vezi sa CT-ovima. Doneseni provedbeni akt napravio je značajan korak u otklanjanju ranije utvrđenih nedostataka i slabosti, koje je uočila revizija. Novom Odlukom o carinskom terminalu, preciznije je definisan pojam CT, kao i ko može biti držalac CT-a. U odnosu na Odluku o carinskom terminalu iz 2007. godine, koja je bila na snazi tokom prvobitnog provođenja revizije, preciznije su definisani i uslovi koje treba ispunjavati CT. Također, novom odlukom propisano je da se izbor CT-a vrši i javnim pozivom koji se objavljuje na internetskoj stranici UIO-a i najmanje jednim dnevnim novinama. Precizno su određeni dokazi koje držalac CT-a treba dostaviti uz ponudu za CT. Kao novina, propisana je bankarska garancija - pokriće za eventualno neizmirene obaveze po osnovu prihoda od terminala kao mehanizam za osiguravanje naplate prihoda.

Također, nova Odluka o carinskom terminalu utvrđuje da UIO terminale čiji je držalac može dati na održavanje i upravljanje trećem licu, o čemu odluku donosi UO UIO-a. Posebnom odlukom UO UIO-a odredit će se uslovi koje mora ispunjavati treće lice koje upravlja i održava CT čiji je držalac UIO. U 2020. godini UO UIO-a je donio izmjenu i dopunu Odluke o carinskom terminalu (Sl. glasnik BiH, broj 40/20) kojom su taksativno pobrojani uslovi koje mora da ispunjava treće lice kojem se može dati na upravljanje i održavanje CT čiji je držalac UIO, kao i potrebna dokumentacija koju je lice koje dostavlja ponudu dužno priložiti za učešće u postupku dobijanja na upravljanje i održavanje CT-a čiji je držalac UIO. Izmjenom Odluke je propisano da je treće lice, kojem je UIO na osnovu zaključenog ugovora dao na održavanje i upravljanje CT, čiji držalac je UIO, dužno, na jedinstveni račun za prikupljanje indirektnih poreza, uplaćivati 50% od ukupnog prihoda od naknade za korištenje CT-a i to do desetog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec. Novina je i da direktor UIO-a donosi odluku o davanju na upravljanje i održavanje CT-a koji je u vlasništvu UIO-a trećem licu.

Nakon usvajanja Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o carinskom terminalu, UO UIO-a je zadužio UIO da kontinuirano izvještava UO UIO-a o rezultatima upravljanja i održavanja terminala koji su predmet odluke. Od sredine 2020. godine UO UIO-a nije na sjednicama razmatrao materijale vezane za CT.

Data preporuka UO UIO-u odnosila se i na potrebu za cjelovitim definisanjem ovog procesa kao poslovnog proces, sa svim aktivnostima i nosiocima i odgovornostima u svrhu efikasnijeg upravljanja, što nije realizovano, odnosno proces upravljanja CT-om nije integralno mapiran u mapi procesa UIO-a.

Preporuke UIO-u:

Preporuka 1.

U cilju unapređenja upravljanja carinskim terminalima potrebno je izvršiti sveobuhvatnu analizu čitavog procesa kako sa stanovišta propisa tako i primjene istih
---

STEPEN REALIZACIJE:	POČETNE AKTIVNOSTI
----------------------------	---------------------------

Timu revizije nisu prezentovane zasebne analize cijelog procesa upravljanja terminalima sa stanovišta propisa i primjene istih, ali je UIO prepoznao potrebu unapređenja propisa te je pristupio izradi novih propisa iz oblasti CT-ova. Donesena je Odluka o carinskom terminalu (Sl. glasnik BiH, br. 11/16 i 40/20) i Instrukcija o postupku naplate naknade za korištenje carinskog terminala i kontrola poštivanja ugovora (Sl. glasnik BiH, broj 42/16). U dostavljenoj dokumentaciji koja se tiče analiza koje su prethodile izradi pomenutih akata, timu su dostavljeni akti rješenja o imenovanju komisija za izradu pomenutih akata, nacrt odluke, interna usaglašavanja predloženih nacrti i obrazloženje za donošenje u kojem se tek navodi da je dosadašnja primjena Odluke o utvrđivanju uslova za CT iz 2007. godine, ukazala na određene nedorečenosti, nejasnoće i različitosti u postupanjima, kao i da se izradi nove Odluke pristupilo i zbog sugestija i preporuka Ureda za reviziju.

Preporuka 2.

Na bazi provedene analize doraditi i unaprijediti provedbene akte koji se tiču upravljanja carinskim terminalima, a ako donošenje istih nije u nadležnosti UIO-a potrebno je predložiti odgovarajuća rješenja nadležnoj instanci
---

STEPEN REALIZACIJE:	DJELIMIČNO
----------------------------	-------------------

UIO je unaprijedio provedbene akte koji se tiču upravljanja CT-ovima. Međutim, još uvijek nisu utvrđeni jasni, precizni i mjerljivi kriteriji za uspostavu CT-ova, kada i gdje se uspostavljaju CT-ovi, uvažavajući obim, strukturu i tokove kretanja roba u putničkom i robnom saobraćaju s inostranstvom te druge privredne interese kao i sve druge institucionalne i međuinstitucionalne faktore. Uspostava CT-ova vezuje se za uspostavu CI-ja koja je definisana gotovo prije 20 godina. Također, nisu rađene ni cost-benefit analize koje bi mogle poslužiti pri analizi odnosa između prihoda i troškova kada je CT u vlasništvu UIO-a i kada nije.

UIO je donošenjem Odluke o carinskom terminalu (Sl. glasnik BiH, br. 11/16 i 40/20) i Instrukcije o postupku naplate naknade za korištenje carinskog terminala i kontrola

poštivanja ugovora (Sl. glasnik BiH, broj 42/16), unaprijedio provedbene akte koji se tiču upravljanja CT-ovima. Odlukom se propisuje pojam CT i osnovni uslovi koje mora ispunjavati CT, visina naknade za korištenje CT-a i način raspodjele prihoda ostvarenih po osnovu te naknade.

Instrukcijom je propisan i postupak naplate naknade za korištenje CT-a, postupak kontrole i način vođenja evidencije o naplati naknada za korištenje CT-a, kontrolni mehanizmi za praćenje ispunjenosti uslova tokom trajanja ugovora kako na terminalima u vlasništvu UIO-a, tako i na terminalima koji su u vlasništvu ili kojima raspolaže pravno lice sa kojim je UIO zaključio ugovor.

Doneseni provedbeni akti napravili su značajan korak u otklanjanju nedostatka i slabosti koje je ranije revizija utvrdila.

Donesenim aktima, UIO je preduzeo aktivnosti na otklanjanju značajnog broja ukazanih slabosti u prvobitnoj studiji. Jasno je definisano šta je i šta obuhvata CT, propisano da CT ne može postojati u okviru slobodne zone, detaljnije su propisani uslovi koje trebaju ispunjavati CT-ovi i procedure izbora CT-ova. Propisan je postupak naplate naknade i kontrola poštivanja ugovora, utvrđen je rok za uplatu po osnovu naknade za korištenje CT-a. Također je utvrđeno da se ne naplaćuje PDV za korištenje CT-a, usklađen je postupak naplate naknade za korištenje CT-a te propisano ko izdaje (štampa) obrazac za naplatu naknade za korištenje CT-a za CT u privatnom vlasništvu. Također su otklonjene ranije nedorečenosti u vezi sa oslobađanjem/izuzećem od naplate naknade za korištenje CT-a.

Što se tiče visine naknade za korištenje CT-a, ista je ostala nepromijenjena (teretna motorna vozila – 40,00 KM, putnička vozila – 10,00 KM, sva prazna vozila nosivosti preko 3,5 tona – 5,00 KM).

Preporuka 3.

S ciljem dosljedne i jednoobrazne primjene provedbenih akata, kao i blagovremenog postupanja, unaprijediti kontrolne mehanizme	
STEPEN REALIZACIJE:	DJELIMIČNO

UIO je unaprijedio kontrolne mehanizme, međutim, aktivnosti koje su preduzimate nisu kod svih CT-ova osigurale ispunjenost uslova u skladu sa propisima i ugovorima o korištenju CT-ova.

Odredba člana 8. nove Odluke o carinskom terminalu propisuje da će UIO, posebnim normativnim aktom, propisati proceduru naknade i kontrole poštivanja ugovora, što je i učinjeno donošenjem Instrukcije o postupku naplate naknade za korištenje carinskog terminala i kontrole poštivanja ugovora. Odredbom člana 14. Instrukcije propisan je postupak praćenja i kontrole ispunjenosti uslova za CT kod držaoca terminala⁵. Propisano je da praćenje ispunjenosti uslova za CT, tokom trajanja ugovora u skladu sa članom 4. Odluke, vrši šef Odsjeka za poslovne usluge, šef nadležnog CI-ja i odgovorno lice držaoca terminala. Ova vrsta godišnjih kontrola provodi se redovno na gotovo svim terminalima.⁶

Iako su kontrolni mehanizmi evidentno unaprijeđeni, u odnosu na stanje konstatovano prvobitnom revizijom, ipak preporuka nije u potpunosti realizovana iz razloga što su i dalje

⁵ Više o odredbama Instrukcije o postupku naplate naknade za korištenje carinskog terminala i kontrole poštivanja ugovora u prilogu br. 1.

⁶ Posljednjom kontrolom UIO-a je utvrđeno da nisu formirane komisije koje bi sačinile zapisnik o provedenoj kontroli na terminalima na Bijači i Novom Gradu.

prisutna odstupanja u ispunjavanju uslova koje držaoci CT-ova moraju ispunjavati u skladu sa ugovorenim obavezama. Kontrolama koje je proveo UIO, pet godina nakon donošenja nove Odluke o carinskom terminalu, konstatovano je da oko trećine terminala ne ispunjava uslove iz zaključenog ugovora sa UIO-om. Pregled CT-ova koji nisu ispunjavali uslove iz ugovora, u trenutku provođenja kontrole te nakon preduzimanja aktivnosti na otklanjanju uočenih nedostataka, dat je u prilogu br. 2.

Preporuka 4.

Način izvještavanja unaprijediti s ciljem dobijanja svih relevantnih činjenica o stanju, problemima kao i preporukama na osnovu kojih bi se mogle preduzimati potrebne korektivne radnje	
STEPEN REALIZACIJE:	POČETNE AKTIVNOSTI

Izvještavanje o CT-ovima i dalje zahtijeva unapređenje. Preduzimate su određene aktivnosti, ali nije bilo značajnijeg napretka u odnosu na prvobitno provedenu reviziju. Tim je analizirao izvještaje o radu UIO-a za protekle četiri godine. UIO u izvještajima za sve četiri godine navodi identičnu rečenicu o neadekvatnoj opremljenosti GP-ova i CT-ova (npr. GP Brod, CI Bihać, GP Šepak, potreba proširivanja CT na GP Rača i CI Bijeljina, GP Novi Grad). Također, informacije o stanju duga po ovom osnovu ne mogu se pronaći u izvještajima o radu UIO-a za 2018. i 2019. godinu. U 2020. i 2021. godini u izvještajima o radu UIO-a navedena su dugovanja po ovom osnovu u iznosu od oko 2,5 mil. KM. Iako UIO preduzima aktivnosti na unapređenju u ovoj oblasti, izvještavanje prema zainteresovanim subjektima i javnosti u svrhu dobijanja svih relevantnih činjenica o stanju, problemima i preporukama za poboljšanje još uvijek je šturo i ograničeno kroz izvještaje o radu UIO-a. Ipak, zabilježene su određene aktivnosti u smislu informacija o stanju na CT-ovima o kojima je raspravljao UO UIO-a na sjednicama u 2016, 2017. i 2018. godini.

Preporuka 5.

Posvetiti dužnu pažnju izvještajima interne revizije i kontrole, blagovremeno preduzimati mjere na realizaciji preporuka i unapređenju i pratiti implementaciju datih preporuka	
STEPEN REALIZACIJE:	DJELIMIČNO

UIO je preduzimaao aktivnosti na provođenju kontrola CT-ova i ispunjenosti uslova iz ugovora, međutim, iako su kontrolama utvrđene nepravilnosti i dati nalozi za otklanjanje istih, još uvijek su prisutni CT-ovi koji ne ispunjavaju sve uslove propisane Odlukom o carinskom terminalu i ugovorom o korištenju CT-a. Jedinica interne revizije UIO-a, u periodu od provođenja prvobitne revizije pa do provođenja aktivnosti koje se tiču izvještaja o praćenju realizacije preporuka, nije vršila reviziju procesa koji se tiču upravljanja CT-ovima. S druge strane, UIO je u prethodnom periodu izvršio dvije ad hoc kontrole koje se odnose na CT, i to u 2020. godini "Korištenje kolskih vaga koje su vlasništvo UIO-a smještenih na CT "Meridian" d.o.o. Banja Luka i "Kozaraprevoz" Novi Grad" i u 2021. godini „Analiza postupka praćenja i kontrole ispunjenosti uslova na CT-ovima kod držaoca terminala shodno članu 14. Instrukcije o postupku naplate naknade za korištenje CT-ova i kontrola poštivanja ugovora."

U izvještajima o provedenim kontrolama naznačene su nepravilnosti u vezi sa korištenjem kolskih vaga koje su u vlasništvu UIO-a. Naime, držaoci kontrolisanih terminala nisu uplaćivali više prihoda⁷ po ovom osnovu u korist UIO-a jer su korištene kolske vage u vlasništvu UIO-a. U izvještaju o drugoj provedenoj kontroli koja se ticala ispunjenosti uslova na CT-ovima kojim ne upravlja UIO, kao i poštivanja odredbi iz sklopljenih ugovora, kontrolni tim UIO-a je konstatovao da su nakon provedenih kontrola utvrđeni nedostaci kod više od jedne trećine od svih terminala kojim ne upravlja UIO. Kod 11 terminala, od evidentiranih 29, nisu bili ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi. Nakon izdavanja naloga za otklanjanje nedostataka, trenutno uslovi propisani ugovorom nisu ispoštovani kod još pet, od početnih 11 CT-ova (prilog br. 2). UIO je pratio ispunjavanje naloga za otklanjanje nedostataka od strane držaoca terminala, što je i sugerisano preporukom revizije.

---

⁷ Prema važećoj raspodijeli 70% i 30% u korist držaoca terminala, ukoliko je kolska vaga u vlasništvu UIO-a te je držalac terminala koristi, prihod UIO-a se povećava za 15% te iznosi 45%. Član. 9. Odluke o carinskom terminalu (Sl. glasnik BiH, broj 11/16). Utvrđene nepravilnosti su otklonjene kod držaoca CT-a Meridian d.o.o. Banja Luka, ali su još uvijek prisutne kod Kozaraprevoz Novi Grad.

3.2. Trenutno stanje u revidiranoj oblasti

UIO je preduzimao aktivnosti na unapređenju stanja u oblasti upravljanja CT-ovima. Aktivnosti su rezultovale unapređenjem u detaljnijem definisanju uslova koje terminali moraju ispunjavati, kao i razvoju kontrolnih mehanizama naplate naknada po osnovu korištenja terminala. Međutim, još uvijek ima prostora za sistemsko unapređenje oblasti. Potrebno unapređenje se posebno odnosi na definisanje kriterija zašto se na određenoj lokaciji formira CT (obim i struktura roba, privredni interes i sl.), većina postojećih CT-ova koji nisu u vlasništvu UIO-a su naslijeđeni od nekadašnjih entitetskih uprava carina. UIO također ne provodi ni cost-benefit analize o tome koje su prednosti, a koji nedostaci davanja terminala na upravljanje trećim licima, a posebno u dijelu terminala čija infrastruktura je u vlasništvu UIO-a. Ovo pitanje je posebno značajno u situacijama u kojim CT ima značajan obim protoka roba koji osigurava i značajan prihod od naknade za korištenje CT-a. Postoji prostor i za poboljšanje u smislu preciznijih kontrola nad ispunjenošću uslova iz ugovora koje držaoci terminala imaju sa UIO-om kako ne bi došlo do nepoštivanja ugovorenih odredbi, odnosno neispunjavanja potrebnih uslova na carinskim terminalima. Provedene kontrole i dalje ukazuju na to da postoje terminali koji ne ispunjavaju ugovorene uslove.

Stupanjem na snagu nove Odluke o carinskom terminalu u 2016. godini UIO je proveo ponovne procedure izbora CT-ova te je izvršio ponude ugovora tadašnjim držaocima terminala uz obavezu ispunjavanja svih uslova iz Odluke o carinskom terminalu.⁸ Većina prethodnih držaoca terminala dobila je nove ugovore.

UIO je vršio raspisivanje javnih poziva za izbor novih držaoca carinskih terminala i to na lokacijama Zenice, Visokog, Sarajeva, Bijeljine, kao i Novog Grada.⁹

Sveobuhvatna kontrola koju je UIO proveo u 2021. godini, pokazala je da situacija na terenu nije zadovoljavajuća. Kontrola je provedena pet godina od donošenja Odluke o carinskom terminalu. U 11 CT-ova, od evidentiranih 29, nisu bili ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi¹⁰. Kasnijim nalogima za otklanjanje nedostataka, broj je smanjen na pet CT-ova koji ne ispunjavaju uslove propisane ugovorima.¹¹

⁸ Više o uslovima koje trebaju da ispunjavaju CT-ovi pogledati u prilogu br. 3.

⁹ U slučaju terminala u Novom Gradu evidentan je dug koji držalac ovog terminala ima naspram UIO-a (pokrenut je postupak prinudne naplate) te sa njim nije ni sklopljen novi ugovor u skladu s Odluci o carinskom terminalu iz 2016. godine, ali ovaj terminal i dalje obavlja poslove iz svoje djelatnosti (prema ugovoru iz 2007. godine), a javni pozivi za izbor novog držaoca terminala su raspisivani 2019, 2020, 2021. godine, a da se nije prijavio niko od zainteresovanih.

¹⁰ Neispunjavanje ugovorom propisanih uslova odnosi se i na neadekvatne ili nedovoljne smještajne kapacitete terminala, nedostatak bankarskih garancija, neposjedovanje kolske vage, probleme sa videonadzorom za koji je ugovorom koji UIO ima sa držaocima terminala predviđena obaveza čuvanja videozapisa do godinu dana, a duže od godinu dana ukoliko su potrebni u svrhu procesuiranja izvršioaca krivičnih djela.

¹¹ Osim naznačenih pet terminala, prema dostavljenim podacima o provedenim kontrolama za terminal u Novom Gradu i terminal na GP Bijača nisu formirane komisije koje bi trebalo da čine šef Odsjeka za poslovne usluge, šef nadležne CI i odgovorno lice držaoca terminala koje su dužne najmanje jednom godišnje da kontrolišu ispunjenost uslova na CT-u u odnosu na zaključeni ugovor te da sačine i dostave zapisnik o konstatovanom stanju. Na terminalu na GP Bijača (drugi terminal nakon terminala u Gradišci po veličini prometa) konstatovana je specifična situacija. Naime, sklopljen je Ugovor o davanju u zakup prostora-platoa za postavljanje kontejnera radi obavljanja špediterske djelatnosti i platoa za CT na GP Bijača između UIO-a i držaoca terminala još 2013. godine koji je uz anekse ugovora na snazi i danas. Odluka o upravljanju carinskim terminalom iz 2016. godine ne primjenjuje se na ovom terminalu, nego navedeni ugovor iz 2013. godine sa

Posjete CT-ovima u Gradišci, Brodu, Sokocu, Gorici i Sarajevu

U sklopu provođenja studije praćenja realizacije preporuka, a u svrhu uvida u stanje na CT-ovima, tim revizije je posjetio CT-ove u mjestima; Gradiška, Brod, Sarajevo, Sokolac i Gorica. Cilj posjeta je bio da se tim uvjeri u stanje na terminalima, kao i navode koji su konstatovani u zapisnicima o kontrolama ispunjenosti uslova iz ugovora koje UIO ima sa držaocima terminala, kao i dokaze o vođenju mjesečnih evidencija i sravnjivanja prihoda. Kod dva od pet posjećenih terminala evidentirane su gužve. Kod tri terminala se ne poštuju odredbe ugovora koje se tiču dužine trajanja čuvanja videonadzora i ugovorenog prostora za smještaj oduzete robe ili teretnih vozila. Kod jednog terminala su utvrđeni loši uslovi u sanitarnim čvorovima za korisnike terminala. Tokom provođenja studije praćenja realizacije preporuka sagovornici u UIO-u istakli su nedostatak sredstava za održavanje objekata u vlasništvu UIO-a, kao i nedostatak osoblja za rad na terminalima kao što su radnici na parkingu, spremačice, domari i sl.

Terminal u Gradišci je u vlasništvu i pod upravljanjem UIO-a i najprometniji je terminal. Opservacijom na licu mjesta uočene su gužve na terminalu. U razgovoru sa šefom CI-ja, ali i u godišnjoj informaciji koju CI dostavlja Regionalnom centru Banja Luka UIO-a, evidentiran je nedostatak mjesta za smještaj motornih vozila koja prevoze ili će prevoziti carinsku robu na ovom terminalu, koji je u vlasništvu i pod upravljanjem UIO-a, kao i nedostatak osoblja (spremačica, domara, radnika na parkingu).

Posjetom terminalu u Brodu koji nije u vlasništvu UIO-a i kojim upravlja držalac terminala, pravno lice, vidljivo je da i pored stanja koje je provedenom kontrolom¹² konstatovano kao „uredno“, kamioni čekaju na saobraćajnici za ulazak na terminal. Držalac terminala i šef CI-ja na terminalu saglasni su da je potrebno više prostora za parking kamiona od prostora koji je definisan ugovorom. Držalac terminala trenutno nema tehničke pretpostavke za čuvanje zapisa videonadzora predviđenih 12 mjeseci. Uočeni su i neodgovarajući sanitarni uslovi u sanitarnim čvorovima za vozače.

U slučaju CT-a u blizini GP Gorica, držalac terminala tvrdi da je videonadzor postavljen prije mjesec dana te da isti sada ima kapacitete čuvanja snimaka 12 mjeseci. I ranije je postojao videonadzor na terminalu, ali držalac terminala ne raspolaže informacijama koliko dugo se isti mogao čuvati. U zapisniku o izvršenoj kontroli ispunjenosti uslova od oktobra 2021. godine, dužina čuvanja snimaka s videonadzora nije navedena kao nedostatak. Također, držaocu terminala je prilikom sačinjavanja zapisnika o ispunjenosti uslova naloženo da se obrati UIO-u u cilju definisanja karakteristika ugovora kojim je predviđen prostor (karanten) za stoku, iako se na ovom GP-u ne vrši uvoz ili izvoz žive stoke. Tokom posjete terminalu isto nije učinjeno.

Kad je riječ o terminalu na Sokocu, u zapisniku o ispunjenosti uslova za CT, iz novembra 2021. godine, konstatovano je da ovaj CT nema ugovorom definisanih minimalno 200 m², već ima 100 m² zatvorenog prostora za smještaj oduzete robe. Također, konstatovano je i da nema minimalno 1000 m², već 500 m² otvorenog prostora za

---

naknadnim aneksima. U slučaju terminala u Novom Gradu, UIO je bezuspješno (nije bilo zainteresovanih ponuđača), nekoliko puta pokušavao putem javnog poziva dodijeliti terminal drugom držaocu.

¹² Instrukcijom o postupku naplate naknade za korištenje carinskog terminala i kontrola poštivanja ugovora je propisano da šef carinske ispostave jednom godišnje direktoru Uprave za indirektno oporezivanje dostavlja informaciju o ispunjenosti uslova propisanih odredbom. Komisiju koja sačinjava izvještaj čine šef Odsjeka za poslovne usluge, šef nadležne carinske ispostave i odgovorno lice držaoca terminala.

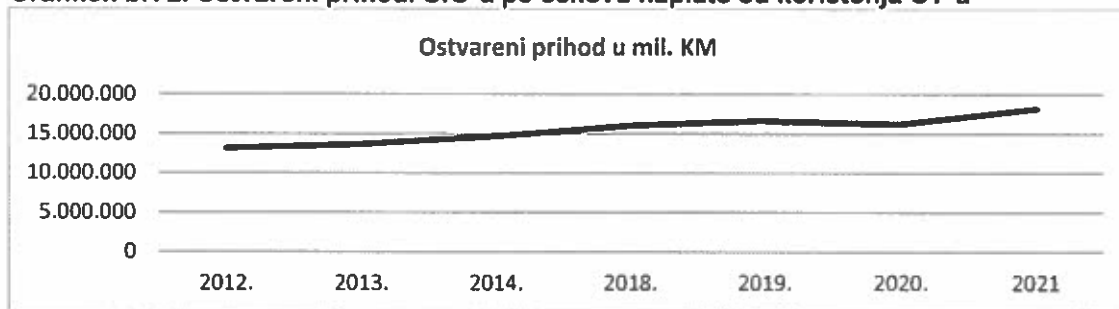
smještaj oduzete robe. Prilikom posjete terminalu nije evidentirana gužva na terminalu, a predstavnici CI-ja i držalac terminala tvrde da CT Sokolac ima dovoljno prostora za obim potreba koji imaju te da nema potrebe za većim kapacitetima. Prostor definisan ugovorom za smještaj teretnih motornih vozila od 4000 m², je smanjen zbog izgradnje novog objekta držaoca terminala. Iako su predložene mjere za izmjenu ugovornih odredbi, iste do trenutka posjete terminalu nisu realizovane.

Zapisnikom o ispunjenosti uslova na CT-u u Sarajevu iz novembra 2021. godine, konstatovano je da nema utvrđenih nepravilnosti u odnosu na odredbe definisane ugovorom. Prilikom posjete terminalu tim je obišao prostorije i objekte terminala te se uvjerio da se radi o novom objektu, savremeno uređenom i organizovanom prostoru koji raspolaže stavkama navedenim u ugovoru, kao i da je vjerodostojno konstatovano stanje zapisnikom o provedenim kontrolama.¹³

Trend rasta prihoda od naplate naknade od korištenja CT-a

Evidentirano je povećanje prihoda po osnovu naplate naknada od korištenja CT-a. Postoji trend rasta prihoda po ovoj osnovi koji za 2021. godinu iznosi 18.2 miliona KM i veći je za više od četiri miliona KM u odnosu na period provođenja prvobitne revizije.

Grafikon br. 2. Ostvareni prihodi UIO-a po osnovu naplate od korištenja CT-a

Ured za reviziju na osnovu podataka UIO-a

Broj, struktura i prihodi CT-ova

Nije bilo značajnijih promjena u broju terminala u 2021. godini od provođenja prvobitne revizije. Ukupan broj CT-ova u 2021. godini iznosio je 41. Prihodi koje je ostvario UIO u 2021. godini od CT-ova iznosili su 18,2 miliona KM, što je prikazano u narednoj tabeli.¹⁴

Tabela br. 3. Ostvareni prihodi od carinskih terminala u 2021. godini

Redni br.	Br. CT	Prihod UIO-a u milionima KM	Prihodi privatnih držalaca terminala u milionima KM
1	10	10,2	0
2	31	8	17
Ukupno	41	18,2	17

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka UIO-a

¹³ Tokom posjete terminalu, revizorski tim je tražio snimke videonadzora starijih od godinu dana. Naknadno smo obaviješteni od strane držalaca terminala, da nam nisu u mogućnosti dostaviti tražene snimke videonadzora zbog poplave, uzrokovane elementarnom nepogodom, početkom novembra 2021. godine u kojoj je zbog nestanka el. napajanja i prenapona došlo do teškog oštećenja na jednom od glavnih snimača uslijed prekida njegovog rada. Instaliran je novi snimač te se prema navodima firme koja održava videonadzor držaocu terminala, mjesečni snimci deponuju kod držaoca terminala kako bi bili na raspolaganju do godinu dana.

¹⁴ Pregled prihoda od CT-ova dat je u prilogu br. 4 i prilogu br. 5.

Od ukupnog broja CT-ova, 10 terminala je u vlasništvu i pod upravljanjem UIO-a, a 31 u privatnom vlasništvu ili u vlasništvu UIO-a, a dat je na upravljanje i održavanje trećem licu.¹⁵

Od 18,2 miliona KM ostvarenih prihoda UIO-a, 10,2 miliona KM su prihodi od CT-ova koji su u vlasništvu UIO-a.

Prihodi ostvareni od korištenja CT-ova koji su u privatnom vlasništvu ili su u vlasništvu UIO-a, a dati su na upravljanje i održavanje trećem licu iznosili su oko 25 miliona KM. Od navedenog iznosa UIO-u je pripalo 8 miliona KM¹⁶ (30% ukupnog iznosa), dok je privatnim držaocima pripalo oko 17 miliona KM¹⁷ (70% ukupnog iznosa).

Minimizacija mogućnosti za dugovanja koje držaoci terminala mogu imati prema UIO-u

Preduzete su i aktivnosti na minimizaciji mogućnosti za dugovanja po ovom osnovu koje držaoci terminala mogu imati naspram UIO-a uvođenjem bankarske garancije. To u praksi znači da UIO ima pokriće eventualno neizmirenog pripadajućeg dijela naknade za korištenje carinskog terminala. S tim u vezi može se konstatovati da je u ovoj oblasti zabilježen značajan pomak. U narednoj tabeli prezentovan je iznos dugovanja naspram UIO-a po ovoj osnovi, koji nije rastao. Dug evidentiran u 2021. godini predstavlja dug koji je UIO imao prije donošenja Odluke o carinskom terminalu iz 2016. godine.

Tabela br. 4. Potraživanja UIO-a po osnovu naknade od korištenja terminala

Pregled neplaćenih potraživanja za terminale koji nisu u vlasništvu UIO-a	
Posmatrani period	Iznos potraživanja
Zaključeno sa 2014.	2.664.956
Zaključeno sa 2021.	2.683.398

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka UIO-a

Tim revizije učinka:

Eldina Pleho, vođa tima

Eldin Subaša, revizor učinka

Radivoje Jeremić

Rukovodilac Odjela za kontrolu kvaliteta, metodologiju i planiranje revizije učinka

¹⁵ U ovaj broj je ušao CT na GP Bijača, Volta d.o.o. Ljubuški. CT je u vlasništvu UIO-a, ali je dat na upravljanje i održavanje trećem licu.

¹⁶ Podatak dobijen na osnovu 30% prihoda za 2021. godinu koji pripada UIO-u, s tim da je u obzir uzet CT Volta d.o.o. gdje je 50% ostvarenih prihoda pripalo UIO-u i 50% držaocu carinskog terminala

¹⁷ Podatak dobijen na osnovu 70% prihoda za 2021. godinu koji pripada privatnom držaocu terminala, s tim da je u obzir uzet CT Volta d.o.o. gdje 50% ostvarenih prihoda ide držaocu terminala.

PRILOZI

Prilog 1.

Odredbe Instrukcije o postupku naplate naknade za korištenje CT-a i kontrole poštivanja ugovora

Odgovorna lica su dužna da najmanje jednom godišnje formiraju zajedničku komisiju koja kontrolira ispunjenost uslova na CT-u u odnosu na zaključeni ugovor. Komisija je po izvršenoj kontroli dužna sačiniti Zapisnik o kontroli ispunjenosti uslova na CT-u, u kojem su dužni konstatovati da li su na terminalu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi te ukoliko nisu navesti nepravilnosti i predložiti mjere za njihovo otklanjanje, a jedan primjerak zapisnika dostaviti Sektoru za poslovne usluge UIO-a. Za terminale kojim upravlja UIO, odredbom člana 15. Instrukcije propisano je da šef CI-ja jednom godišnje direktoru UIO-a dostavlja informaciju o ispunjenosti uslova propisanih odredbom člana 4. Odluke o carinskom terminalu¹⁸.

Shodno preporuci revizije, a koja se odnosi na evidencije o naknadama za korištenje CT-a, usaglašavanja prihoda sa vlasnicima, dostavljanja zapisnika, izdavanja računa i plaćanja, UIO je u Poglavlju IV Instrukcije propisao postupak naplate, vođenja evidencije i usklađivanja stanja za korištenje CT-a. Odredbom člana 12. Instrukcije propisano je da je carinski referat (CR) - granični prijelaz (GP) koji koristi terminal obavezan voditi dnevnu evidenciju o naplati naknade za korištenje CT-a na osnovu koje se sačinjava mjesečni izvještaj i mjesečna evidencija o naplati naknade za korištenje CT-a za protekli mjesec. Također je propisano da je nadležni CI koji koristi CT kod držaoca terminala obavezan voditi dnevnu evidenciju o naplati prihoda od terminala. Na osnovu svih predmetnih evidencija, CI sačinjava mjesečni izvještaj o naplati prihoda od terminala za protekli mjesec. Odredbom člana 13. Instrukcije je propisano da šef CI-ja i ovlašteno lice držaoca terminala vrše sravnjenje naplate prihoda od naknade za korištenje CT-a za protekli mjesec, eventualna neslaganja provjeravaju u periodu od najviše tri dana, nakon čega se sačinjava zapisnik o usklađivanju evidencija. Zapisnik se dostavlja Odsjeku za poslovne usluge nadležnog Regionalnog centra UIO-a na osnovu kojeg nadležni odsjek držaocu terminala ispostavlja fakturu za uplatu pripadajućeg dijela prihoda od CT UIO-a.

---

¹⁸ (1) CT mora ispunjavati sljedeće osnovne uslove:
a) da se nalazi uz javnu saobraćajnicu kojom se mogu kretati teretna motorna vozila velike nosivosti; b) da se nalazi van centra naselja ukoliko to omogućuje lokacija mjesno nadležne CI ili CR na graničnom prelazu za međunarodni drumski robni promet; c) da je ograđen i osvijetljen; d) da ima dovoljan prostor za smještaj svih zaposlenih koji rade na poslovima carinskog nadzora i pregleda, sa sigurnim sistemom za hlađenje i grijanje, te prostor za pregled robe; e) da ima dovoljan broj mjesta za smještaj motornih vozila koja prevoze ili će prevoziti carinsku robu, te motornih vozila kao carinske robe koja su predmet određenog carinskog postupka, f) da u krugu CT ima kolsku vagu; g) da ima dovoljan skladišni prostor otvorenog i zatvorenog tipa pogodan za smještaj i čuvanje oduzete carinske robe, sa uslugom u pogledu istovara, utovara, vaganja, zaprimanja, otpreme iz skladišta, a sve pod nadzorom UIO-a; h) da ima priključak za telefon i za ostale komunikacijske uređaje; i) da, zasebno, ima sanitarni čvor za zaposlene u UIO-u, za druge korisnike CT-a i sanitarni čvor sa tušem za vozače.

(2) UIO u svakom konkretnom slučaju, zavisno od potreba CI i/ili CR procjenjuje kapacitete - uslove CT-a iz stava (1) tačka d), e) i g) ovog člana i dodatne uslove.

Prilog 2.

Tabela broj 1. Pregled ispunjenost uslova CT-a u trenutku provođenja kontrole od strane UIO-a te nakon preduzimanja aktivnosti na otklanjanju uočenih nedostataka

RB	Držalac terminala	Carinika ispostava	Nedostaci i zapažanja	Prijedlog mjera korektivne Zapravilnosti	Status nakon postrojenja po Nalogu broj: 02-05-5-042/21 od 19.03.2021	Napomena
1	"ZRAK- OPTOMEHANIKA" d.o.o. Kiseljak	CI Kiseljak	Nisu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi 1. nije dostavljena bankarska garancija, 2. ne vode se ažurno evidencije o smještaju, čuvanju i razdruženju oduzete robe	otkloniti nedostatke u roku od tri mjeseca	Držalac CT-a dostavio bankarsku garanciju broj 121 od 24.05.2021. godine za osiguravanje plaćanja pripadajućeg dijela naknade za korištenje CT-a. Otklonjen je nedostatak u pogledu vođenja ažurnih evidencija.	uređen
2	ŽELJEZARA "ZENICA" d.o.o. Zenica-u stječju	CI Zenica	Nisu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi 1. nije dostavljena bankarska garancija, 2. kolika vaga se ne nalazi u krugu terminala, ista je udaljena 400 m od terminala i u vlasništvu je držaoca terminala	prijedlog da se odredbe postojećeg ugovora izmijene u odnosu na činjenično stanje na terenu	Držalac CT-a dostavio bankarsku garanciju broj 5691 od 03.09.2021. godine za osiguravanje plaćanja pripadajućeg dijela naknade za korištenje CT-a. Kolika vaga je instalirana u krug CT-a, certifikat o verifikaciji mjerila od 28.08.2021. a prvo vaganje izvršeno 27.08.2021. godine. Ukupno je naplaćen iznos od 81.774,00 KM od čega je iznos naplaćen primjenom člana 8. stav (2) Odluke o carinskom terminalu 27.259,00KM (obračun za mart, april, maj i juni, juli i august tj. ugraćenjem kolike vage u krugu terminala prestali smo sa naplatom u skladu sa članom 9. stav. (2) Odluke.	uređen
3	"PRIVREDNI PREPOROD" d.o.o. Banja Luka	CI Višegrad	Nisu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi 1. nije dostavljena bankarska garancija, 2. ne vodi se evidencija o robi smještenoj u skladišni prostor (nema magacinu knjigu)	držaocu terminala ostavlja rok od šest (6) mjeseci da osigura usklađenost s ugovorom	Prethodno utvrđeni nedostaci otklonjeni. Nakonrednom kontrolom utvrđeni novi nedostaci i to: 1.dio terminala u kojem je smještena oduzeta roba-vozila nije pokriven videonadzorom i osvjetljenjem-ostavljen rok od 60 dana za otklanjanje, 2.na ulazu u CT nema rampe - ostavljen rok od 60 dana za otklanjanje Otklonjeni su nedostaci 1.dio terminala u kojem je smještena oduzeta roba-vozila pokriven videonadzorom i osvjetljenjem u skladu sa Ugovorom, 2. Postavljena je rampa na ulazu u CT.	uređen
4	"DTS ŠPEDI" d.o.o. Sarajevo	CI Goražde	Nisu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi 1. držalac terminala nije osigurao minimalno 1.000 m ² otvorenog prostora za smještaj oduzete robe, 2. u krugu CT-a ne nalazi se 50- tonska vaga i vijučar neokvaci minimalno 2,5 tone	ugovorne odredbe trebalo uskladiti sa postojećim stanjem	Nedostatak u pogledu osiguranja kolike vage nije otklonjen ni nakon ostavljenog roka. Držalac CT nije osigurao postavljanje kolike vage u krugu CT-a. Ukupno je naplaćen iznos od 34.452,00 KM od čega je iznos naplaćen primjenom člana 9. stav (2) Odluke o carinskom terminalu 11.484,00 KM (i dalje se primjenjuje člana 8. stav (2) Odluke o carinskom terminalu priikom ispostavljanja fakture za uplatu pripadajućeg dijela ostvarenog naplaćen naknade za korištenje CT)	nije uređen

5	"Centralni terminal. CTS" d.o.o. Sarajevo	CI Sarajevo	uredno	uredno	Osiguran je smještaj mobilnog skenera-vozila i osigurano je 1.000 m2 prostora oko mobilnog skenera radi zračenja koje emitira mobilni skener iako isti nije predmet postojećeg Ugovora.	uredan
6	"ADO-TRANS" d.o.o. Visoko	CI Visoko	uredno	uredno	Nedostatak nadstrešnica kod fizičkog pregleda robe, nedostatak sistema razglasa - nije predmet postojećeg Ugovora. Radilo se o zahtjevima CI koja nisu obvezujuća za država CT-a. Velikina šalter sale za smještaj 25 zaposlenih - s obzirom na trenutni broj zaposlenih CI Visoko (BROJ) te mogućnost koju je ponudio držalac da šalter-salu proširi u slučaju broja zaposlenih koji je predviđen ugovorom koja je navedena i u zapisniku-ovaj nedostatak će se pratiti i analizirati shodno potrebama CI Visoka.	uredan
7	"Onogač" d.o.o. Sokolac	CI Sokolac	Nisu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi 1. manjak propisane minimalne površine zatvorenog i otvorenog prostora za smještaj i čuvanje oduzete robe, 2. nedostatak 50 tonske kolake vage u krugu terminala	prilog da se odredbe postojećeg ugovora izmjene u odnosu na činjenično stanje na terenu	Otklonjen je nedostatak u pogledu kolake vage koja je instalirana u krug CT-a o čemu je obaviješten Odsjek za poslovne usluge 02.07.2021. godine. Ukupno je naplaćen iznos od 16.384,00 KM od čega je iznos naplaćen primjenom člana 9. stav (2) Odluke o carinskom terminalu 5.481,50 KM (obračun za mart, april, maj i juni tj. ugradnjom kolake vage u krugu terminala prestali smo sa naplatom u skladu sa članom 9. stav. (2) Odluke	nije uredan
8	"MASTER INVEST" d.o.o. Livno	CI Livno	Nisu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi 1. ugovorena površina od 5.000 m² za smještaj motornih vozila koje prevoze ili će prevoziti carinsku robu, te motornih vozila kao carinske robe koja su predmet određenog carinskog postupka nije cjelokupno asfaltirana.	potrebno da držalac terminala odmah izvrši asfaltiranje cjelokupne ugovorene površine za smještaj motornih vozila koje prevoze ili će prevoziti carinsku robu	Šef CI Livno izvjestio da je dio potrebne površine asfaltiran. Na Urgenciju Odsjeka za PU držalac terminala aktom br.05-66/21 od 20.05 izvjestio da je ugovoreno izvođenje radova (Livno putevi) te da su izvršeni pripremni radovi i asfaltiranje kreč od 30.07. Šef CI Livno izvjestio mailom 18.09.2021 da je dio potrebne površine asfaltiran, te da se na preostali dio čeka na izvođača. Pri predstojećoj redovnoj kontroli provjerit će se stvarno asfaltirana površina.	odlaganje nedostataka u završnoj fazi
9	"BUTREX" d.o.o. Trebinje	CI Trebinje	Nisu ispunjeni svi ugovorom propisani uslovi 1. nije urađen priključak telefonske linije	potrebno odmah osigurati priključak telefona sa internetnom konekcijom	Šef CI Trebinje izvjestio da je urađen traženi telefonski priključak sa internetnom konekcijom čime su ispunjeni svi uslovi Prostor za odslaganje arhivske građe osiguran ranije.	uredan

10	JAVNO PREDUZEĆE "ŽELJEZNICE FEDERACIJE BIH" d.o.o. Sarajevo	CI Čapljina	Nisu ispunjeni svi uvorom propisani uslovi 1. nema instaliranu 50 tonaku koliku vagu, 2. nije dostavljena bankarska garancija, 3. instalirani agregat je u kvaru, 4. sistem videonadzora trenutno ne radi	Potrebno je da u skladu sa potpisanim Ugovorom sa UIO-om držalac terminala izvrši ispunjenje ugovornih uslova odnosno instalira 50 tonaku koliku vagu, dostavi garanciju, izvrši popravku agregata, izvrši popravku videonadzora. Rok za otklanjanje navedenih nedostataka je odmah	Nedostaci nisu otklonjeni. Odsjek za poslovne usluge će prislupiti naplati pripadajućeg dijela ostvarenog naplatom naknade za CT. RC Mostar i dalje naplaćuje povećani pripadajući dio naplate od naknade za terminal na 45% kod držaoca terminala JP Željeznice Federacije. Iznos naplaćen primjenom člana 8. stav 2. Odluke iznosi 9.781,50 KM.	nije uredan
11	"INTEREUROPA RTC" d.d. Sarajevo	CI Travnik	uredno	uredno		uredan
12	OPĆINA GRUDE	CI Grude	Nisu ispunjeni svi uvorom propisani uslovi 1. držalac terminala nema instaliran agregat	Prijedlog mjera je da u skladu sa potpisanim Ugovorom sa UIO držalac terminala izvrši ispunjenje ugovornih uslova (instalira vlastiti agregat), rok za izvršenje odmah. Prijedlogom mjera se navodi da će UIO BIH uputiti urgenciju općini Grude odnosno općinskom načelniku u vezi s instaliranjem ugovorom predviđenog agregata. Po naloženim mjerama i urgencijama instaliran ugovoreni agregat.		uredan
13	"PROMARK" d.o.o. Mostar	CI Mostar	uredno	uredno		uredan

14	OPĆINA "TOMISLAVGRAD"	CI Tomislavgrad	<p>U skladu s odredbama čl. 1. i čl. 2. Zakona o bankarstvu, država može osiguriti ispunjavanje obveza u slučaju neispunjenja obveza od strane banke. U skladu s odredbama čl. 1. i čl. 2. Zakona o bankarstvu, država može osiguriti ispunjavanje obveza u slučaju neispunjenja obveza od strane banke.</p>	<p>Prijedlogom mjera naloženo držaocu CT-a da odmah dostavi važeću bankarsku garanciju. Nalaze se držaocu terminala da odmah izvrši stavljanje 50 kolika vaga u predviđenu funkciju vaganja. Navodi se da se o činjeničnom stanju izvjestiti Glavni ured UIO-a te će Odsjek za poslovne usluge uputiti urgenciju matičniku Općine Tomislavgrad.</p>	<p>Nepravilnosti nisu otklonjene. Odsjek za poslovne usluge će pristupiti naplati preostajućeg dijela ostvarenog naplatom naknade za CT. Šef CI Tomislavgrad je informisao da je stavljen u upotrebu kolika vaga na CT Tomislavgrad čime su ispunjeni traženi uslovi. Iznos naplaćen primjenom člana 9, stav 2. Odluke iznosi 41.883,50 KM.</p>	<p>nije uredan</p>
15	"AMAGAL" d.o.o. Gude	GP Gorica	<p>uredan</p>	<p>Prijedlogom mjera naloženo je držaocu CT-a da se obrati UIO-u u cijlu definisanja karakteristika Ugovorom predviđenog prostora (karantina) za stoku o čemu će izvjestiti Odsjek za poslovne usluge i nadležnu CI.</p>	<p>uredan</p>	
16	"VOLTA" d.o.o. Ljubuški	CI Ljubuški	<p>nije dostavljena informacija</p>	<p>nije dostavljena informacija</p>	<p>Povećana naplata na 50%</p>	<p>Ugovor o davanju u zakup prostora-platosa za postavljanje kontejnera radi obavljnja speciterake djelatnosti i platosa za CT na Graničnom prijelazu Bljača</p>
17	"DISTRIBUTIVNI CENTAR TEŠANJ" Kraševa	CI Tešanj	<p>uredno</p>	<p>uredno</p>	<p>uredan</p>	
18	"EURO PETROL OIL" d.o.o. Zvornik	CI Zvornik	<p>uredno</p>	<p>uredno</p>	<p>uredan</p>	

19	OPĆINA ORAŠJE	CI Orašje	Zapiskom se konstatuje da je na terminalu dijelom oštećena žičana ograda, te se traži popravak iste, kao i ulazne rampe	uredno	Izvršena popravka oštećene žičane ograde. Kada je u pitanju kvar na ulaznoj rampi Općina Orašje je predložila Komisiji akti koji se odnosi na poziv za dostavu ponude u direktnom sporazumu za postupak javne nabavke "Nabavka ulazne rampe za CT", čime dokazuje da je postupak otklanjanja nedostatka u toku, te se obavezala obavijestiti Odsjek za poslovne usluge o završetku postupka. Nedostatak otklonjen.	uredan
20	JP "LUKA BRČKO" d.o.o. Brčko	CI Brčko	Nisu ispunjeni svi uvjetima propisani u uvjetima 1. nije ispunjen uvjet - 200 m ² klimatiziranog prostora za smještaj lako kvarijive robe, voća, povrća ili živih životinja	uredno	Nije otklonjen nedostatak u pogledu klimatiziranog prostora za smještaj lako kvarijive robe, voća, povrća ili živih životinja. Konstatovano je i da za smještaj uzoraka naftnih derivata, otrovnih materija odredbom člana 2. ugovorom je propisan uslov minimalni prostor od 60 m ² , a Zapiskom se napominje da je osiguran prostor manji od 60 m ² , ali je dovoljan za smještaj uzoraka naftnih derivata u slučaju potrebe.	nije uredan
21	"RIVA" d.o.o. Tuzla	CI Tuzla	uredno	uredno	uredan	
22	"MP COMPANY PRO" Bjelečina	CI Bjelečina	uredno	uredno	uredan	
23	"EUROKART" d.o.o. Doboj	CI Doboj	uredno	uredno	uredan	
24	"PROLOGISTIC" d.o.o. Prijedor	CI Prijedor	uredno	uredno	uredan	
25	OPĆINA DOMALJEVAČ-ŠAMAC I JP "SLOBODNA ZONA" d.o.o. Šamac	CI Šamac	uredno	uredno	uredan	
26	"GLOBAL BH" d.o.o. Brod	CI Brod	uredno	uredno	uredan	
27	"ADDA PROMET" d.o.o. Velika Kladuša	CI Velika Kladuša	uredno	uredno	uredan	
28	"MERIDIAN" a.d. Banja Luka	CI Banja Luka	nije dostavljena informacija	nije dostavljena informacija	U skladu sa članom 9. stav (2) Odluke o CT, u periodu 28.02.2017.-30.09.2021. godine, fakturirano i naplaćeno 490.035,77 KM i po tom osnovu nema duga.	
29	"KOZARAPREVOZ" a.d. Novi Grad	CI Novi Grad	nije dostavljena informacija	nije dostavljena informacija	Nije potpisan novi ugovor	

Izvor: Ured za reviziju na osnovu podataka UIO-a

Prilog 3.

Uslovi koje CT-ovi moraju ispunjavati - član 4. i član 5. Odluke o carinskom terminalu

(1) CT mora ispunjavati sljedeće osnovne uslove:

- a) da se nalazi uz javnu saobraćajnicu kojom se mogu kretati teretna motorna vozila velike nosivosti,
- b) da se nalazi van centra naselja ukoliko to omogućuje lokacija mjesno nadležne carinske ispostave ili carinskog referata na graničnom prijelazu za međunarodni drumski robni promet (u daljem tekstu: carinski referat),
- c) da je ograđen i osvijetljen,
- d) da ima dovoljan prostor za smještaj svih zaposlenih koji rade na poslovima carinskog nadzora i pregleda, sa osiguranim sistemom za hlađenje i grijanje, te prostor za pregled robe,
- e) da ima dovoljan broj mjesta za smještaj motornih vozila koja prevoze ili će prevoziti carinsku robu, te motornih vozila kao carinske robe koja su predmet određenog carinskog postupaka,
- f) da u krugu carinskog terminala ima kolsku vagu,
- g) da ima dovoljan skladišni prostor otvorenog i zatvorenog tipa pogodan za smještaj i čuvanje oduzete carinske robe, sa uslugom u pogledu istovara, utovara, vaganja, zaprimanja, otpreme iz skladišta, a sve pod nadzorom UIO-a,
- h) da ima priključak za telefon i za ostale komunikacijske uređaje,
- i) da, zasebno, ima sanitarni čvor za zaposlene u UIO-u, za druge korisnike carinskog terminala i sanitarni čvor sa tušem za vozače.

(2) UIO u svakom konkretnom slučaju, zavisno od potreba carinske ispostave i/ili carinskog referata procjenjuje kapacitete - uslove carinskog terminala iz stava (1) tačka d), e) i g) ovog člana i dodatne uslove.

Ponuda za CT mora sadržavati:

- a) dokaz da je podnosilac ponude vlasnik ili da ima pravo korištenja predmetnog prostora na period ne kraći od deset godina,
- b) skicu i tehnički opis prostora sa navođenjem svih ostalih prostora koji su funkcionalno, stvarno, poslovno ili na bilo koji drugi način povezani s prostorom koji je predmet ponude,
- c) dokaz da prostor namijenjen za CT ima upotrebnu dozvolu,
- d) pisanu izjavu o ispunjenosti uslova iz člana 4. ove odluke,
- e) dokaz da ponuđač nema duga prema UIO-u po bilo kom osnovu,
- f) dokaz da ponuđač nema nepodmirenih javnih davanja prema nadležnoj poreznoj upravi,
- g) pisanu izjavu kojom se obavezuje da će:
  - 1) za izvršenje službenih radnji carinskog organa osigurati nesmetan pristup službenom mjestu te svim ostalim prostorima koji su funkcionalno, stvarno, poslovno ili na bilo koji način s njim povezani,

- 2) da neće dozvoliti neovlašteni ulazak u CT, te da će osigurati fizičko osiguranje, kao i sistem videonadzora uz obavezu čuvanja videozapisa, u rokovima propisanim od strane UIO-a,
- 3) da će otvoreni i zatvoreni prostor CT-a biti odgovarajućeg kvaliteta za držanje carinske robe uzimajući u obzir vrstu i prirodu robe,
- 4) da će voditi tačnu evidenciju o robi smještenoj u skladišnom prostoru iz člana 4. stav (1) tačka g) ove odluke i o razduživanju iste i da preuzima odgovornost za oštećenje ili nestanak te robe,
- 5) da će uredno održavati CT (uredski prostor, parking prostor, skladišni prostor i sanitarne prostorije), te po pozivu UIO-a otkloniti uočene kvarove i nedostatke,
- 6) da je saglasan da, u slučaju zaključenja ugovora, UIO zadržava pravo raskida ugovora u bilo kom momentu, bez otkaznog roka, ukoliko prestanu potrebe za istim ili držalac terminala ne poštuje ugovorene obaveze ili iz drugih razloga, bez obaveze navođenja i obrazloženja istih,
- 7) pisanu izjavu da će, u slučaju zaključenja ugovora o korištenju CT-a, dostaviti bankovnu garanciju za pokriće eventualno neizmirenog pripadajućeg dijela naknade za korištenje CT-a, sa rokom trajanja od godinu dana, uz obavezu obnavljanja iste u iznosu koji utvrdi UIO.

Prilog 4.

Tabela broj 2. Pregled prihoda od CT-ova koji nisu u vlasništvu¹⁹ UIO-a za 2014. i 2021. godinu

Redni broj	NOSILAC TERMINALA	SJEDIŠTE TERMINALA	PRIHODI 2014.	PRIHODI 2021.
1	"MERIDIAN" A.D. BANJA LUKA	CI BANJA LUKA	225.234	512.427
2	OPĆINA DOMALJEVAC ŠAMAC	CI ŠAMAC	245.333	369.552
3	SLOBODNA ZONA ŠAMAC	CI ŠAMAC	134.073	176.727
4	"ADDA-PROMET" d.o.o. V. KLADUŠA	CI V. KLADUŠA	100.389	124.965
5	"KOZARAPREVOZ" NOVI GRAD	CI NOVI GRAD	39.021	1.818
6	"GLOBAL BH" d.o.o. BROD	CI BROD	596.343	656.574
7	"PROLOGISTIC" d.o.o. PRIJEDOR	CI PRIJEDOR	64.691	83.901
UKUPNO ZA REGIONALNI CENTAR BANJA LUKA			1.495.084	1.925.964
1	"AMAGAL" d.o.o. GORICA-GRUDE	GP GORICA	951.059	496.767
2	"BUTREX" d.o.o. TREBINJE	CI TREBINJE	44.970	95.944
3	"INTEREUROPA RTC" d.d. SARAJEVO	CI TRAVNIK	114.567	119.128
4	"MASTER INVEST" d.o.o. LIVNO	CI LIVNO	43.251	35.823
5	OPĆINA TOMISLAVGRAD	CI TOMISLAVGRAD	59.676	101.209
6	OPĆINSKO VIJEĆE GRUDE	CI GRUDE	186.801	233.592
7	"TRGOCOOP" d.d. LJUBUŠKI	CI LJUBUŠKI	127.287	664
8	"ŽELJEZNICE FBiH" SARAJEVO	CI ČAPLJINA	40.473	20.409
9	"PROMARK" d.o.o. MOSTAR	CI MOSTAR	145.488	113.100
10	"VOLTA" d.o.o. LJUBUŠKI	GP BIJAČA	393.989	1.334.476
UKUPNO ZA REGIONALNI CENTAR MOSTAR			2.197.661	2.551.111
1	"ŽELJEZARA ZENICA" d.o.o. ZENICA	CI ZENICA	193.404	133.690
2	"ADO-TRANS" VISOKO	CI VISOKO	179.153 ²⁰	126.799
3	"ZRAK-OPTOMEHANIKA" KISELJAK	CI KISELJAK	57.117	69.810

¹⁹ I koji su u vlasništvu, a dati su na upravljanje trećem licu, terminal na Bijači²⁰ Držalac terminala 2014. godine je bio Velepromet DC i Slobodna zona Visoko

4	"CTS" SARAJEVO	CI SARAJEVO	420.378 ²¹	460.045
5	"DTS ŠPED" d.o.o. SARAJEVO	CI GORAŽDE	29.175	53.436
6	"ONOGOŠT" SOKOLAC	CI SOKOLAC	27.123	37.540
7	"PRIVREDNI PREPOROD" d.o.o. B. LUKA	CI VIŠEGRAD	59.961	86.967
UKUPNO ZA REGIONALNI CENTAR SARAJEVO			966.311	968.287
1	OPĆINA ORAŠJE	CI ORAŠJE	360.261	400.284
2	LUKA BRČKO d.o.o. BRČKO	CI BRČKO	232.052	191.796
3	DISTRIBUTIVNI CENTAR TEŠANJ	CI TEŠANJ	251.909	293.661
4	"RIVA" d.o.o. TUZLA	CI TUZLA	222.703	245.973
5	"EUROKART" d.o.o. DOBOJ	CI DOBOJ	116.319 ²²	96.708
6	"EUROPETROL OIL" d.o.o. ZVORNIK	CI ZVORNIK	362.367 ²³	583.453
7	"MP COMPANY PRO" d.o.o. BIJELJINA	CI BIJELJINA	-	696.165
UKUPNO ZA REGIONALNI CENTAR TUZLA			1.545.611	2.508.940
SVEUKUPNO			6.024.567	7.953.402

Izvor: Izvještaj „Upravljanje carinskim terminalima“ i Ured za reviziju institucija BiH na osnovu podataka UIO-a

²¹ Držalac terminala 2014. godine je bio Intereuropa RTC

²² Držalac terminala 2014. godine je bio Interšped

²³ Držalac terminala 2014. godine je bio Drinatrans

Prilog 5.

Tabela broj 3. Pregled prihoda od CT-ova u vlasništvu i pod upravljanjem UIO-a za 2014. i 2021. godinu

REDNI BROJ	VLASNIK TERMINALA	2014.	2021.
1	CI BIHAĆ	1.156.000	1.385.440
2	CR/GP IZAČIĆ	31.590	28.600
3	CR/GP GRADINA	192.400	359.270
4	CI GRADIŠKA	3.412.300	3.894.350
5	CR/GP ŠAMAC	254.250	329.900
RC BANJA LUKA		5.046.540	5.997.560
1	CI TOMISLAVGRAD (CR/GP KAMENSKO)	439.335	686.640
2	CI TREBINJE (CR/GP KLOBUK)	105.665	247.815
RC MOSTAR		545.000	934.455
1	GP/CR ORAŠJE	359.680	425.820
2	GP/CR KARAKAJ	296.580	378.180
3	CR/GP RAČA	2.410.215 ²⁴	2.541.850
RC TUZLA		3.066.475	3.345.850
SVEUKUPNO		8.658.015	10.277.865

²⁴ U navedeni iznos su ušli CI Bijeljina i CR Rača

